

Malý modrý gaskoňský honič (Petit bleu de Gascogne)

Hlasové zabarvení je hluboké a připomíná velké modré, u fen však bývá poněkud melancholičtější a písklavě zakončené na konci fráze. Styl lovu, který tato „hudba“ provází, je rovněž jedinečný, neboť hlásí s pozvednutou hlavou.

Toto starobylé plemeno, jehož historie je stejně dlouhá jako historie slavného velkého modrého gaskoňského honiče, bylo kynologické veřejnosti dlouho téměř neznámé. To lze vysvětlit tím, že bylo chováno lovci pouze pro jejich potřeby, v tomto případě není ve Francii nutné zapisovat štěňata do plemenné knihy ani prezentovat psy na výstavách. Ale dnes se právě tito ušlechtilí a ideálně velcí honiči stali nejpopulárnějším plemenem francouzských honičů v zahraničí. Jsou oblíbeni především ve Španělsku a v Itálii, kde dokonce pracuje samostatný chovatelský klub. Velká populace malých modrých je i v USA.

První zmínky v osmnáctém století

Původ malých modrých gaskoňských honičů sahá, stejně jako velkých, ke Gastonu Phoebovi a jeho slavné smečce „modrých psů“. Ale bylo třeba ještě dalších století vývoje, než došlo k diferenciaci obou typů. Teprve v osmnáctém století se objevují první zmínky o malých, modře zbarvených honičích.

Pán de Foudras-Chateauthiers, biskup v Poitiers (1720 – 1773), držel na svém panství v Dissay smečku „modrých“. Jeho psy obdivovali například princ de Condé nebo vévoda Bourbonský. Tito psi byli speciálně připravováni na lovy se střelnou zbraní v Chan-

tilly. Zachoval se i jejich popis: „Byli nízcí, lehcí, ale silní, měli široký hřbet, velmi štíhlý prut a uši jemné a velmi krásné stočené. Zaujali již tím, že jejich kůže byla vždy mramorovaná, i když na ní rostla bílá srst. Jejich břidlicové zbarvení se neměnilo, ani když se psi při sledování zvěře namočili v rose nebo vykoupali v rybníce. Měli velmi pěkný hlas, pevně drželi stopu, s tím pak souvisela střední či spíše menší rychlost při jejím sledování, neboť byli velmi opatrní, aby neudělali chybu.“

Autenticita a starobylost plemene je nesporná. Nacházíme však o něm málo zmínek, neboť ve starých dobách byli ctěni a obdivováni velcí parforsní psi pro jízdní štvavnice a tito malí psi se specializací spíše pro pěší lov nebyli považováni za dostatečně vznešené.

Dnešní linie malých modrých pocházejí z domoviny plemene, z Gaskoňska, kde tvořily základ smeček lovcích na Landách, například Rallye Pindères, která dala základ dnešní Rallye Piqu'avant les Bleus a byla založena již v roce 1838.

Exteriérem připomíná velkého

Datum vzniku prvního plemenného standardu není bohužel známo. Podle podkladů, které jsou zachovány v archivu chovatelského klubu a v nichž jsou zaznamenána data vytvoření prvních standardů pro modré gaskoňské hrubosrsté honiče (1920) a velké modré gaskoňské honiče (1921), lze usuzovat, že i první standard malého modrého gaskoňského honiče vznikl na počátku 20. let 20. století. První jeho doslovné znění je z roku 1930, otištěno je v příručce standardů honičů, kterou vydala Sociétés de la Vénérie v roce 1930. Tam je plemeno ještě nazýváno „modrý gaskoňský honič malé postavy“. Další znění standardu je z roku 1971 a příliš se neliší od toho z roku 1930. Došlo pouze k úpravě kohoutkové výšky, která byla původně stanovena na 48 – 56 cm. Dnešní výšky jsou rozděleny podle pohlaví na 52 – 58 cm pro psy a 50 – 56 cm pro fen. Také černobílé stříkané zbarvení ustoupilo a je už požadován pouze modrý odstín (modrý bělouš). Došlo i ke změně jména plemene, které je již v tomto standardu jmenováno „malý modrý gaskoňský honič“.

Exteriérem připomíná svého velkého bratra, ale je celkově kompaktnější, jeho linie jsou sevřenější a sušší, hlava spíše lehká s přiléhavými pysky, i když krk si zachovává nezbytný mírný lalok. Jeho přiléhavá srst není ani příliš jemná, ani extrémně krátká, a tak jej dobře ochraňuje proti nepříznivým vlivům prostředí.

Jedinečný je styl jejich lovu

Zvláštností je styl práce i hlas těchto honičů. Hlasové zabarvení je hluboké a připomíná velké modré, u fen však bývá poněkud melancholickější a pisklavě zakončené na konci fráze. Styl lovu, který tato „hudba“ provází, je rovněž jedinečný, neboť malí modří hlásí s pozvednutou hlavou. V momentu tohoto gesta se na okamžik zastaví. Při štvání mají v okamžiku hlášení (troubení) hlavu vysoko a pak ji opět přikládají ke stopě. Je to nádherný styl. K těmto osobitým vlastnostem musíme přičíst ještě společné vlastnosti honičů jhozápadu, což je vynikající nos a výborná schopnost držet stopu i v nepříznivém počasí či obtížném terénu. Velmi dobře se drží ve smečce. Bývají používáni k lovu se střelnou zbraní, vzácněji ke štvanicím. Byli specializováni na lov zajíce, ale dnes se osvědčují při lovu veškeré spárkaté zvěře včetně černé nebo také lišky.

Přes své nesporné kvality bylo v určitém období toto plemeno na vymření, alespoň pokud se týká jedinců s průkazem původu. V roce 1974 byli zapsáni do francouzské plemenné knihy jen dva jedinci této rasy. Ale v následujícím období začala jejich obliba pozvolna stoupat a dnes patří ve skupině honičů k plemenům s nejvyšším počtem zápisů.

První importy nebyly šťastné

Do České republiky byla jako první importovaná v roce 1999 fena Parisienne du Grand Veilly. Nebyla to však šťastná volba. Parisienne neměla dobré lovecké vlohy. Jak se později ukázalo, byla postižena těžkou dysplazií kyčelních kloubů a toto postižení předala svým potomkům z obou vrhů, které měla. Poprvé byla nakryta ve Francii psem Samirem. Ani

Samir nebyl kvalitní pes, potomci z tohoto spojení ani zdaleka neodpovídali představám o honičích. Báli se černé zvěře a špatně pracovali na stopě, neměli dobrou orientaci v terénu. V roce 2002 k nám byl přivezen pes Titus. Byl to syn Samira a jak už to v životě bývá, všechno zlé je k něčemu dobré. Nemohl krýt feny z prvního vrhu Parisienne, a tím nemohl předat většímu počtu potomků svoje špatné vlastnosti. Ani on nemá dobrou orientaci a i on se bojí černé zvěře. Přesto s ním byla nakryta Parisienne a tento druhý vrh definitivně prokázal, na jak špatné cestě je chov malých modrých gaskoňských honičů u nás. Ke cti a chvále všech zainteresovaných je nutné zmínit, že ani Parisienne, ani Titus, a dokonce ani žádný z potomků Parisienne nebyli použiti v chovu.

Kvalitu přinesli Voltaire, Teddy, Aby a Tinnie

Bylo nutné začít úplně od začátku. V roce 2004 byl přivezen do chovatelské stanice Od Smutné říčky pes Voltaire des Hauts Plateaux du Cezalier a o rok později tříletý pes Teddy a fena Aby du Pays de Mandrin. Bylo to velmi riskantní, málokdo už věřil, že malí modří jsou skutečně tak kvalitní plemeno honičů, jak se o nich píše ve všech kynologických publikacích. Voltaire, Teddy i Aby však dokázali, že reference o malých modrých nepatří do světa bajek. Jsou to velmi odvážní lovci černé zvěře, výborně pracují ve smečce, jsou vynikající stopaři, dokonale se orientují i v těžkém a nepřehledném terénu. Ostatně Teddy nebyl na lovu žádný nováček, ve Francii lovil v jedné z nejlepších smeček specializované na lov černé zvěře. V roce 2005 k nám byla přivezena tříletá fena Tinnie a ještě v téže roce byla nakryta Ted-

dym. Žel, ta nejkvalitnější štěňata byla prodána do zahraničí a v chovu u nás byla použita jen jedna fena z tohoto vrhu. Proto byla Tinnie zapůjčena na jeden vrh do chovatelské stanice Od Smutné říčky a v roce 2007 se zde narodil vrh „A“ malých modrých. Z tohoto vrhu byla ponechána ve smečce fena Aida. Je velmi krásná a má skvělé lovecké vlohy. V téže roce se ze spojení Aby x Voltaire narodil vrh „B“ a smečku Od Smutné říčky doplnili Brita a Brian. Oba se už osvědčili při lovu černé zvěře a jsou přinejmenším stejně vynikající lovci jako jejich rodiče.

A přišly i úspěchy na výstavách

Celá smečka malých modrých žije v chovatelské stanici Od Smutné říčky po vzoru smeček ve Francii volně, bez kotců. Všichni psi jsou krmeni současně z jedné velké nádoby. Díky tomu je ve smečce vytvořena velmi dobrá soudržnost, ale i přísná hierarchie, nezbytná k práci smečky na lovu.

Přestože jsou to psi orientovaní na lov, jejich exteriér je velmi krásný. Prakticky všichni již získali na výstavách řadu titulů a za mimořádný chovatelský úspěch je možno považovat umístění na Evropské výstavě v Budapešti v roce 2008. Brigand Od Smutné říčky získal titul Evropský vítěz mladých a Baron Od Smutné říčky Evropský vítěz a BOB.

Malí modří si u nás získávají stále větší popularitu jak mezi lovci, tak mezi zájemci o příjemného společníka. Jsou velmi krásní, vznešení a inteligentní. Jejich povaha je klidná a vyrovnaná, při dobrém vedení jsou poslušní.

V článku jsou použity překlady z francouzštiny Heleny Dvořákové.

Slavomír Hanáček ■

<http://od-smutne-riciky.wz.cz>

Foto: autor a M. Novotný

